

Beszámoló az első magyar szótárnapról

2004. október 19-én az MTA Szótártani Munkabizottsága javaslatára az Akadémiai Kiadó és a Tinta Kiadó megrendezte az első szótárnapot.

A szótárnap egész napos kiállítás, vásár és előadássorozat volt, célja a magyarországi szótárkiadók és a színvonalas szótárkínálat bemutatása a szótárhasználók minél szélesebb körének. A szótárak rendkívül fontos szerepet töltenek be anyanyelvünk pontos használatában, az idegen nyelv-tudás megszerzésében, a nyelvek megértésében és gyakorlásában. Az előadók hangsúlyozták, hogy csak a magas szakmai igényekkel szerkesztett, a legújabb szótárkészítési elvek alapján elkészített szótárak tudják ezeket az igényeket kielégíteni. A szótárak gyakorlati célokat szolgálnak, maga a szótárírás alkalmazott tudomány, a szótárak célja a felhasználók, a célcsoport igényeinek lehető legteljesebb kielégítése.

Az előadók és a részt vevő kiadók képviselőinek célja a szakmai összefogás volt a használhatatlan, vásárlókat megtévesztő „szótár” címkével ellátott kiadványok ellen. Külön föl hívták a figyelmet a felhasználók megtévesztésének másik módjára, amikor kiadónak nevezett üzleti vállalkozások régi, a maga korában szakmailag kifogástalan, de mára már elavult szótárt hirdetnek és adnak el újként a jóhiszemű vásárlóknak.

A szakmai napot Vizi E. Szilveszter, az MTA elnöke, Kiefer Ferenc, az MTA I. Osztályának elnöke és Bucsi Szabó Zsolt, az Akadémiai Kiadó igazgatója nyitotta meg. Vizi E. Szilveszter azért tartotta fontosnak, hogy az első magyar szótárnapon mint Akadémiánk elnöke részt vegyen, mert a Magyar Tudományos Akadémia célja már alapításakor a magyar nyelv ápolása és művelése volt. Ez az eredeti cél és szándék továbbra is hangsúlyt kap a mai Akadémia működésében, sőt a magyar tudomány eredményeinek publikálása a nemzetközi tudományos világban összefügg a nyelvvel. A délutáni program rövid előadásokból és kerekasztal-beszélgetésből állt.

A szótárnapon a következő előadások hangzottak el:

Grétsy László: *Szótárak az anyanyelvi nevelés szolgálatában*

Király Zsolt: *Szótárak a nyelvoktatásban*

Klaudy Kinga: *Szótárhasználat a fordítóképzésben*

Prószéky Gábor: *MoBiMouse: Nagyszótárak és szakszótárak találkozása a legújabb szótártechnológiával*

Pusztai Ferenc: *Magyar értelmező kéziszótár*

Várad Tamás: *A példamondatok gazdag gyűjteménye: Magyar nemzeti szövegtár*

Az előadások után kerekasztal-beszélgetés következett a szótárkiadók képviselőinek és egy jogásznak a részvételével. Szó esett a szótár szerepéről, helyéről, jelenéről, jövőjéről. Többek között fölvetődött a kérdés: nem kellene-e védjeggyel ellátni azokat a szótárakat, amelyek a szakmai

követelményeknek megfelelnek. A védjegy célja, hogy megkülönböztesse az igényes kiadványokat a szótárnak nem nevezhető, használhatatlan munkákból, s így segítsen a vásárlóknak a szótárválasztásnál.

A szakmai nap délelőtt tíz órától este hatig tartott a Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központban. Az épület földszintjén az Akadémiai Kiadó, a Grimm Kiadó, a Morphologic, a Nemzeti Tankönyvkiadó és a Tinta Kiadó bemutatta szótárait, amelyeket kedvezményesen megvásárolhatták az odalátogatók.

A szakmai nap megszervezésében az Akadémiai Kiadó vállalta az orosz részét, a helyszín biztosításával, a meghívók szétküldésével. A szótárnap előadóit a Tinta Kiadóval közösen kérték fel az előadások megtartására. Az I. szótárnap megrendezéséhez jelentős segítséget nyújtott az MTA Szótártani Munkabizottsága, a Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ munkatársai és a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése.

A rendezvényen több mint kétszázan vettek részt, a hatvanfős előadóterem zsúfolásig megtelt. A szótárnap meghívót többek között a budapesti középiskolák is megkapták, és középiskolai tanulók is szép számban jelentek meg.

Összességében elmondható, hogy a szakmai nap nagyon sikeres volt, elérte a célját. A szakma képviselői a szótárhasználói kör figyelmét fölhívták a korszerű és megfelelő minőségű szótárak fontosságára, továbbá a szótárválasztás szempontjaira.

A szótárszakma képviselői az első szótárnapot hagyományteremtő szándékkal rendezték, terveik szerint a szótárnapot évente vagy két évente ismétlik majd meg.

Pomázi Gyöngyi